

HAI THANH KIẾM GIỮA CHIẾN TRANH: GILLETTE ĐẤU WILKINSON

Cha tôi mới lên năm.

Gia đình sống trong một làng núi nhìn xuống đồng bằng bên dưới. Từ những ngôi nhà đá, thế giới dường như xa xôi, vậy mà chuyện gì rồi cũng leo lên tới núi.

Nhà đã mua một con dê của một ông bên công đoàn. Con vật từng đem lại thu nhập, nhưng người chủ quyết định bán nó đi.

Sáng nào bà nội tôi cũng cố vắt sữa nó.

Chẳng bao giờ đủ.

Cha tôi muốn ăn sáng, như mọi đứa trẻ. Thế là trên bàn hiện ra một cái tách: bánh mì cũ, chút sữa dê, và nước núi pha vào cho kéo được thêm một ngày.

Đó là chiến tranh, trước khi có ai gọi nó là chiến tranh.

Tảng sáng, ông thường đi bộ một quãng ngắn từ nhà ra một quảng trường nhỏ và ngược nhìn trời.

Từ đó ông xem cuộc xung đột như xem một trò chơi.

Máy bay bay ngang chân trời. Còi báo động vọng lên từ đồng bằng. Bom rơi xuống các sân bay và cơ sở quân sự. Người lớn nói thì thầm, còn lũ trẻ thì ngược mắt nhìn lên.

Thế chiến thứ hai đã bắt đầu.

Nó cuốn tất cả vào.

Thế nhưng hai sự kiện, cách nhau hàng nghìn dặm, rồi sẽ gặp nhau trong một lưỡi dao cạo.

Quân Đức đáp trả các cuộc tấn công của Anh bằng cách ném bom London và những thành phố lớn khác. Nhà máy sản xuất chậm lại. Hàng tiếp tế trở nên khan hiếm. Đến cả những lưỡi dao Wilkinson Sword lòng danh cũng bắt đầu biến khỏi kệ hàng.

Cùng lúc ấy, quân Anh đang chiến đấu ở châu Phi.

Ở đó họ bắt được hàng nghìn tù binh.

Một đạo quân chịu được đói.

Một đạo quân chịu được nóng.

Cái nó không chịu được là bệnh tật.

Nghi thức đầu tiên áp lên nhiều tù binh không phải một bài diễn văn, một cuộc duyệt binh, hay thậm chí một mũi tiêm chủng.

Mà là cạo râu.

Mặt sạch nghĩa là ít ký sinh trùng hơn, ít nhiễm trùng hơn, và dễ kiểm soát hơn.

Mấy tháng đầu, ai cũng tìm Hai Thanh Kiếm.

Hai Thanh Kiếm không có ở đó.

London không cung cấp nổi cho đủ.

Rồi nước Mỹ vào cuộc.

Tàu bè vượt đại dương chở lương thực, nhiên liệu, trang thiết bị, và, giữa muôn vàn thứ khác, lưỡi dao cạo.

Trong các trại tù binh, một chuyển biến lặng lẽ đã diễn ra.

Người ta thôi hỏi Hai Thanh Kiếm.

Họ bắt đầu hỏi một cái Gillette.

Thế chiến thứ nhất từng góp phần làm Wilkinson Sword nổi tiếng thế nào, thì Thế chiến thứ hai góp phần biến Gillette thành một danh từ chung như thế.

Một thương hiệu đã thành một ngôn ngữ.

Nhiều năm sau, khi tù binh, lính tráng và thợ thuyền trở về nhà ở Ý, Pháp, Ai Cập, Hy Lạp, hay bất cứ nơi nào số phận đã đưa họ tới, họ bước vào cửa tiệm gần nhất và không hỏi mua lưỡi dao cạo.

Họ nói:

“Cho tôi một cái Gillette.”

Đó mới là trận đánh đáng kể.

Và Hai Thanh Kiếm đã thua trận ấy.

Ferdinando